

Hvad betyder østrogen for migræne?

Hormoner eller signalstoffer, som de også kaldes, er vigtige for at forstå mekanismerne bag migræne. Det har skabt grundlaget for de nye lægemidler mod CGRP, og nye studier af især det kvindelige kønshormon østrogen åbner nye muligheder for migrænebehandlinger.

Langt flere kvinder end mænd har migræne. For kvinder i den fødedygtige alder er forekomsten af migræne tre gange større end blandt mænd i samme alder. Den markante forskel mellem kønnene har ansporet migræneforskere til at undersøge, hvad årsagerne kan være.

Meget tyder på, at hormoner spiller en vigtig rolle og derfor arbejder man på at kortlægge mekanismerne for på den måde at finde nye behandlinger mod migræne.

Migræne blandt kvinder

Mange kvinder oplever, at deres migræne forværres i forbindelse med menstruation. Det er også normalt, at kvinder oplever forandringer i deres migræne i forbindelse med puberteten og overgangsalder.

Derfor har forskere særligt fokuseret på det kvindelige kønshormon, østrogen, og dets rolle for i forhold til migræne.

Professor Lars Edvinsson forsker ved Rigshospitalet-Glostrup forsker i netop hormoners betydning for migræne. Hans forskning har tidligere været medvirkende til, at der er udviklet migrænemedicin, der virker mod et andet hormon, nemlig CGRP.

Lars Edvinsson er overbevist om, at samspillet mellem østrogen og en række andre hormoner rummer store muligheder for ny migrænebehandling:

”Selvom der er en meget tydelig forskel mellem kønnene, hvor næsten 80 procent af dem med kronisk migræne er kvinder, har vi endnu ikke fundet den kønsmæssige genetiske forskel,” siger Lars Edvinsson, professor i klinisk farmakologi ved Københavns Universitet og Lund Universitet.

Kronisk migræne defineres som minimum 15 dage med hovedpine per måned, hvor otte af dagene er med migræne.

Hormonbalance og migræne

Lars Edvinssons forskergruppe undersøger ikke kun det kvindelige kønshormon østrogen, men også et andet hormon kaldet oxytocin. Det er almen kendt, at østrogenniveauet hos kvinder ændrer sig i forbindelse med menstruationscyklus:

”Vi kan vise, at niveauet for østrogen og niveauet for oxytocin falder meget i forbindelse med menstruation, hvor mange oplever migræne. Det er derfor vores antagelse, at når niveauerne af østrogen og oxytocin falder, så stiger niveauet af CGRP, der udløser migræneanfald. Så der er tale om en balance mellem hormonerne,” siger Lars Edvinsson.

Oxytocin kaldes også populært for ”kærlighedshormonet”, fordi det blandt andet udskilles ved kys og sex og giver følelse af lykke og velvære. Hos kvinder spiller oxytocin også en rolle i forbindelse med fødsel og amning. Oxytocin findes naturligt i kroppen hos begge køn, men hos kvinder findes hormonet i større mængde end hos mænd.

Nye veje til forebyggelse af migræne hos kvinder

Samtidig viser det sig, at en del kvinder, som er i behandling med lægemidler mod CGRP, stadig får migræne ved menstruation. Det tyder altså på, at det ikke er tilstrækkeligt at blokere for CGRP, når niveauet af østrogen og oxytocin falder.

Lars Edvinsson mener derfor, at hvis man kan forhindre faldet i østrogen - eller muligvis kun oxytocin - på det helt rigtige tidspunkt, så vil der ikke være plads til en stigning i CGRP. På den måde vil man måske kunne forhindre de migræneanfald, som kvinder oplever i forbindelse med deres menstruation

Denne antagelse underbygges af, at nogle kvinder oplever, at de kan undgå migræne i forbindelse med menstruation, hvis de ikke holder pause fra deres p-piller. Forklaringen på, hvorfor det virker forebyggende, kan altså være, at deres østrogenniveau ikke falder, og der dermed bliver ikke plads til CGRP, der udløser migræneanfald.

Det giver håb om nye veje til migrænebehandling:

”Vi arbejder på at finde en behandling, der er bedre og mere målrettet end den effekt, nogle får af p-piller. Kroppen og sammenhængene er utrolig komplekse. Så vi skal lave flere forsøg, før vi kan finde noget, der kan hjælpe kvinderne,” siger Lars Edvinsson.

Optimisme om ny behandling

Han er dog optimistisk og anslår, at der inden for fem år kan være udviklet et nyt lægemiddel målrettet hormonel migræne ved menstruation, som fungerer ved at påvirke oxytocinniveauet.

”Vi er ikke i mål endnu, men vi er et stort skridt nærmere at kunne præsentere noget, der kan hjælpe mange kvinder. Mændene må indtil videre nøjes med lægemidlerne mod CGRP, men de har ikke

samme udfordring med deres kønshormoner og migræne - og de har jo i sagens natur heller ikke menstruation,” siger Lars Edvinsson.

Læs mere

- ① Den videnskabelige artikel [Hormonal influences in migraine — interactions of oestrogen, oxytocin and CGRP](#) i [Nature Reviews Neurology](#) (på engelsk)

